

**ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ
КУЛЬТУРИ ІМЕНІ ІВАНА БОБЕРСЬКОГО**

Кафедра економіки та менеджменту

Завидівська О. І.

**ЗАВДАННЯ ДЛЯ СТУДЕНТІВ, ЩО НАВЧАЮТЬСЯ ЗА
ІНДИВІДУАЛЬНИМ ГРАФІКОМ**

(з методичними рекомендаціями щодо їх виконання)

з навчальної дисципліни

„МАКРО- ТА МІКРОЕКОНОМІКА”

Львів – 2020

Завдання з дисципліни «Макро- та мікроекономіка» для студентів, що навчаються за індивідуальним графіком включають **завдання для поточного оцінювання** знань студентів та оцінюються у **50 балів**:

Завдання 1. Опрацюйте та оформіть у вигляді реферативної роботи одну із наведених нижче тем (0-5 балів):

1. Етапи розвитку світової валютної системи та їх характеристика.
2. Роль та функції Національного банку України.
3. Наслідки поширення тіньової економіки.
4. Кейнсіанська теорія безробіття
5. Нецінові чинники сукупної пропозиції.
6. Історія розвитку мікроекономіки. Внесок українських вчених.

Завдання 2. (0-8 балів). Здійсніть аналіз показників реального та номінального ВВП України у 1991-2018 роках. Зробіть висновки. Результати аналізу оформіть у письмовому вигляді.

Завдання 3. (0-12 балів). **Розв'яжіть тести:**

1. Яка ознака не характеризує вітчизняну модель перехідної економіки:

- а) сильна регулятивна роль держави;
- б) відсутність ефективного приватного власника;
- в) високий рівень криміналізації господарського життя;
- г) схильність чималої частини населення до державного патерналізму;
- д) розв'язанням соціальних проблем здебільшого займаються підприємства.

2. Макроекономіка є частиною аналітичної економії, яка вивчає:

- а) виробничі відносини економічних суб'єктів;
- б) ефективність функціонування національної економіки як цілого;
- в) поведінку економічних суб'єктів на ринках ресурсів;
- г) глобальні тенденції економічного розвитку людства;
- д) окремі елементи економіки (поведінку фірми, ринки окремих товарів тощо).

3. Роки життя якого з визначних економістів зазначено неправильно:

- а) Франсуа Кене (1694 – 1774);
- б) Вільям Петі (1623 – 1687);
- в) Адам Сміт (1723 – 1790);
- г) Томас Мальтус (1766 – 1834);
- д) Михайло Туган-Барановський (1855 – 1919).

4. Макроекономіка досліджує економічні процеси на рівні:

- а) національної економіки;
- б) підприємства;
- в) галузі виробництва;
- г) світового виробництва певного продукту;
- д) усі відповіді неправильні.

5. Основним методом макроекономіки є:

- а) спостереження;
- б) контрольований експеримент;
- в) наукове абстрагування;

- г) статистичний аналіз;
- д) усі відповіді неправильні.

6. До основних макроекономічних цілей суспільства не можливо віднести:

- а) економічне зростання – виробництво більшої кількості й ліпшої якості товарів і послуг;
- б) повну зайнятість – забезпечення робочими місцями усіх, хто бажає і здатний працювати;
- в) стабільний рівень цін – уникнення значного їх зростання;
- г) рівновагу у зовнішньоекономічних зв'язках – стабільний курс валюти, розумний баланс зовнішньої торгівлі та міжнародних фінансових операцій;
- д) рентабельність підприємства – перевищення витрат від продажу товару чи послуги над витратами на їх виробництво.

7. Макроекономічні моделі будуються для:

- а) точного відображення процесів, що відбуваються у національній економіці;
- б) виявлення принципових економічних зв'язків;
- в) економічного прогнозування;
- г) усі твердження правильні;
- д) правильні твердження б і в.

8. За інших рівних умов ВВП збільшиться, коли:

- а) запаси на кінець року зменшаться;
- б) імпорт товарів збільшиться;
- в) експорт товарів зменшиться;
- г) споживання товарів поточного вжитку збільшиться;
- д) державні трансферні платежі збільшаться.

9. Для обчислення внеску фірми у ВВП, обчисленого як суми доданої вартості, необхідно з суми продажу фірми вирахувати:

- а) амортизацію;
- б) обсяг продажу іншим фірмам;
- в) податок на додану вартість;
- г) заробітну плату, виплачену її працівникам;
- д) усі відповіді неправильні.

10. ВВП як показник занижує обсяг національного виробництва, бо не враховує:

- а) результатів економічної діяльності в тіньовому секторі економіки;
- б) тієї частини продукції, що вироблена з допомогою ресурсів, що належать іноземцям;
- в) державних закупівель товарів і послуг;
- г) збільшення запасів на кінець року;
- д) усі відповіді неправильні.

11. Якщо ВНП України перевищує ВВП, то:

- а) реальний ВВП перевищує номінальний ВВП;
- б) реальний ВНП перевищує номінальний ВВП;
- в) виробництво проміжних товарів і послуг перевищує виробництво кінцевих товарів і послуг;
- г) українські фактори виробництва створюють за кордоном більше доходу, ніж іноземні фактори виробництва в Україні;
- д) іноземні фактори виробництва створюють в Україні більше доходу, ніж українські фактори виробництва за кордоном.

12. Якщо подушний ВВП Багатії становив 15000 грн. у 2001 р., а 2002 р. – 15450 грн., то темп приросту подушного ВВП за цей період становить, %:

- а) 3,0;
- б) 103;
- в) 2,91;
- г) 102,91;
- д) 1,45.

13. Якщо “Дженерал моторз” буде новий автомобільний завод в Україні, то:

- а) ВВП України зростатиме швидше, ніж ВНП;
- б) ВВП України зростатиме повільніше, ніж ВНП;
- в) і ВВП, і ВНП України зменшаться, оскільки частину доходу від цих інвестицій привласнюватимуть іноземці;
- г) ВВП і ВНП України зростатимуть однаковим темпом;
- д) усі відповіді неправильні.

14. Що із переліченого не враховують під час визначення валового внутрішнього продукту як суми доходів:

- а) непрямі податки;
- б) рентні доходи;
- в) заробітну плату;
- г) амортизацію;
- д) державні трансферні платежі.

15. Закон пропозиції, якщо ціни зростають, а інші умови не змінюються, виявляється:

- А. У зростанні пропозиції.
- Б. У зниженні пропозиції.
- В. У зростанні обсягу пропозиції.
- Г. У зниженні обсягу пропозиції.

16. Загальна корисність зростає тільки в разі, якщо гранична корисність:

- А. Зменшується.
- Б. Збільшується.
- В. Є величиною додатною.
- Г. Збільшується повільними темпами.

17. Постійні витрати фірми - це :

- А. Видатки на ресурси за цінами, які діяли на момент їх придбання.
- Б. Мінімальні витрати виробництва будь-якого обсягу продукції за найбільш сприятливих умов виробництва.
- В. Витрати, які має фірма навіть у тому випадку, коли не виготовляє продукції
- Г. Неявні витрати.
- Д. Жодна з відповідей не є вірною.

18. При зростанні обсягів виробництва ізокванта зсувається:

- А. Вгору праворуч.
- Б. Вниз праворуч.
- В. Вгору ліворуч.
- Г. Вниз ліворуч.

19. Товар вважається нормальним, якщо попит на нього:

- А. Зростає зі зменшенням ціни товару-замінника.

- Б. Зменшується зі зростанням доходів споживачів.
 В. Зростає зі збільшенням доходів споживачів.
 Г. Скорочується зі зростанням ціни товару-доповнювача,обсязі та множині цін.
20. *Еластичність попиту за доходом залежить від:*
 А. Ціни товару.
 Б. Смаків споживача.
 В. Рівня грошового доходу споживача.
 Г. Пропозиції певного товару.
21. *Раціональність поведінки споживача означає, що:*
 А. Споживач прагне мінімізувати видатки на товари.
 Б. Споживач піклується не власним, а суспільним добробутом.
 В. Споживач прагне максимізувати корисність за наявних обмежень.
 Г. Споживач прагне максимізувати кількість товарів у кошику.
22. *Теорії виробництва та споживання є:*
 А. Доповнюючими одна одну.
 Б. Замінюючими одна одну.
 В. Симетричними відносно одна одної.
 Г. Вивчаючими один об'єкт з різних сторін.
23. *Ізокванта ілюструє:*
 А. Криву загального обсягу продукту.
 Б. Виробничу функцію.
 В. Різні обсяги продукту, які можна виробити при заданих кількостях ресурсів.
 Г. Криву середнього продукту.
 Д. Суму змінних витрат.
24. *Виробнича функція може бути описана:*
 А. Рівняннями: $Q = f(L)$ або $Q=f(L, K)$;
 Б. Кривою сукупного продукту змінного фактору;
 В. ізоквантою;
 Г. всі відповіді правильні.

Завдання 4. (0-20 балів). Розв'яжіть задачі:

4.1. Нижче перелічено компоненти валового внутрішнього продукту Багатії за певний рік, млрд. грн.

Особисті видатки на споживання – 50

Чисті інвестиції – 6

Державні закупівлі товарів і послуг – 20

Рента – 3

Прибуток акціонерних підприємств – 10

Відрахування на споживання капіталу – 16

Процент – 8

Непрямі податки на бізнес – 4

Заробітна плата – 42

Трансферні платежі – 6

Доходи індивідуальних власників – 12

Чистий експорт – 3

Чисті іноземні факторні доходи, зароблені за кордоном – 2

Завдання:

- а) Обчисліть ВВП як суму видатків і суму доходів.
 б) Внесіть необхідні поправки до ВВП, щоб отримати валовий національний продукт (ВНП).
 в) Обчисліть національний дохід (1) вирахуванням відповідних компонентів із валового національного продукту і (2) додаванням доходів, що становлять національний дохід.

4.2. Населення міста налічує 501 тис. осіб, з яких 82% знаходяться у віці 15-70 років. Підрахуйте рівень економічної активності населення міста і рівень безробіття, якщо зі 208,8 тис. незайнятих осіб цієї вікової категорії обстеженням домогосподарств виявлено 35,4 тис. безробітних. Зробіть відповідні висновки.

4.3. Порахуйте еластичність попиту салату при умові, що збільшення ціни від 250 до 1000 од. За тонну викликає падіння величини попиту з 10000 до 7500 вдень.

4.4. Споживач витрачає 20 грн. вдень на купівлю апельсин і яблук. Гранична корисність яблук для нього дорівнює $MU_{\text{яблук}} = 20 - 3X$, де X – кількість яблук, кг. Гранична корисність апельсин рівна $MU_{\text{апельсин}} = 40 - 5Y$, де Y – кількість апельсин, кг. Ціна яблук складає 2 грн., апельсинів – 5 грн.

Яку кількість яблук і апельсинів купить раціональний споживач?

4.5. Підрахуйте середній і граничний продукт фірми, якщо відомі наступні дані:

L, люд.-год.	ТР, одиниць
1	30
2	70
3	100
4	120
5	130

4.6. Визначити, до якої категорії витрат, постійних чи змінних, можна віднести перелічені нижче витрати. Визначити суму витрат за категоріями.

- амортизаційні витрати - 44 тис. грошових одиниць (грош. од.);
- витрати на сировину та матеріали - 330 тис. грош. од.;
- витрати на заробітну платню працівників - 180 тис. грош. од.;
- витрати на обладнання - 410 тис. грош. од.;
- транспортні витрати - 28 тис. грош. од.;
- заробітна платня адміністративного персоналу - 150 тис. грош. од.;
- орендна платня - 12 тис. грош. од.;
- витрати на рекламу - 15 тис. грош. од.

Завдання 5. (0-5 балів). Дайте письмові відповіді на питання:

5.1. Які фактори впливають на пропозицію та на її величину? Поясніть їх дію логічно й графічно.

5.2. Що таке суверенітет споживача? Які йому необхідні умови?

5.3. В економічній теорії відомий так званий «парадокс А. Сміта». Його сутність: вода є кориснішою для людини, ніж алмази. Чому алмази так багато коштують, а вода має дуже малу вартість? Яку б Ви дали відповідь на запитання А. Сміта?

5.4. У чому полягає залежність і зв'язок між динамікою короткострокових та довгострокових витрат виробництва?

5.5. В якому випадку на олігополістичному ринку можлива «цінова війна»?

Виконані у письмовому вигляді завдання студент здає викладачу на перевірку та захищає усно виконану роботу упродовж останнього тижня навчання.

Підсумковий контроль для студентів, що навчаються за індивідуальним графіком, як і для решти студентів, здійснюється у вигляді екзамену та оцінюється у **0-50 балів**:

Екзаменаційні вимоги

з дисципліни «Макро- та мікроекономіка»

1. Предмет макроекономіки. Становлення та розвиток макроекономіки.
2. Об'єкт і предмет макроекономіки.
3. Методологія макроекономічного аналізу. Функції макроекономічного аналізу.
4. Національна економіка як об'єкт макроекономічного аналізу.
5. Національний продукт та проблеми його виміру. Система національного рахівництва.
6. Валовий внутрішній продукт. Національний дохід. Національне багатство.
7. Ефективність національної економіки та її показники.
8. Тіньова економіка.
9. Економічний розвиток у часовому вимірі, його форми та показники.
10. Економічне зростання: фактори та типи.
11. Циклічні коливання економіки, їхня природа та види.
12. Сукупний попит і його структура.
13. Сукупна пропозиція. Нецінові чинники сукупної пропозиції.
14. Модель AD-AS як базова модель економічної рівноваги.
15. Споживання і заощадження як функції доходу.
16. Кейнсіанська концепція споживання.
17. Модель „заощадження – інвестиції” як модель макроекономічної рівноваги.
18. Державна інвестиційна політика і її вплив на розвиток національної економіки.
19. Роль держави в макроекономічному кругообороті.
20. Вплив держави на економічну рівновагу, її економічні функції.
21. Суть та функції фінансів. Фінансова система країни.
22. Податки як інструмент регулювання національної економіки.
23. Державний бюджет та його дефіцит. Державний борг.
24. Пропозиція грошей. Грошовий мультиплікатор.
25. Попит на гроші та його види.
26. Механізм грошового ринку.
27. Процентна ставка: сутність та види.
28. Види банків та небанківські кредитно-фінансові інституції.

29. Банківська система. Функції та операції банків.
30. Банківський механізм емісії кредитних грошей.
31. Політика дешевих і дорогих грошей.
32. Макроекономічне значення, основні статті та структура платіжного балансу країни.
33. Валютні курси: сутність, різновиди, чинники та вплив на макроекономічну рівновагу.
34. Ринок праці та його рівновага.
35. Безробіття як макроекономічне явище. Теорії безробіття.
36. Види безробіття, його показники та наслідки.
37. Інфляція, її види, причини та наслідки.
38. Предмет, об'єкти та суб'єкти мікроекономіки. Методологія мікроекономічного аналізу.
39. Теорія попиту.
40. Теорія пропозиції.
41. Ринкова рівновага.
42. Еластичність попиту і пропозиції.
43. Основні постулати теорії поведінки споживача
44. Корисність та її особливості.
45. Закон спадної граничної. Максимізація корисності. Гранична корисність грошей.
46. Рівновага споживача в кардинальній теорії корисності.
47. Виробнича функція.
48. Ізокванта та ізокоста.
49. Закон ефекту масштабу.
50. Поняття і види витрат.
51. Витрати виробництва в короткостроковому періоді.
52. Витрати виробництва в довгостроковому періоді.
53. Модель ринку досконалої конкуренції та її характеристика.
54. Модель «чистої» монополії та її характеристика.
55. Олігополія та її розповсюдження.
56. Ознаки і ринкова поведінка монополістичного конкурента.

Рекомендована література

Основна:

1. Аналітична економіка: макроекономіка і мікроекономіка: підручник: у 2кн. / С. М. Панчишин, П. І. Островерх, І. В. Грабинська та ін.; за ред. С. М. Панчишина, П. І. Островерха. 3-тє вид., виправл. та доп. Л.: Апріорі, 2017. Кн.1: Вступ до аналітичної економіки. Макроекономіка. 567 с.
2. Вступ до макро- та мікроекономіки : навчальний посібник / Г. І. Скорик, М. Б. Швецова, П. І. Стецюк. Друге видання. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2019. 164 с.
3. Дружиніна В. В. Мікроекономіка [Текст] : навч. посіб. / В. В. Дружиніна, О. І. Чорноус. – Харків : Друкарня Мадрид, 2015. – 254 с.

4. Економічна теорія : підручник / В. Д. Лагутін, Ю. М. Уманців, Т. А. Щербакова та ін. ; за заг. ред. В.Д. Лагутіна. Київ : Київ. нац. торг.-екон.ун-т, 2017. 608 с.

5. Економічна теорія: Макро- і мікроекономіка: Навч. посібник / За ред. З.Ватаманюка та С. Панчишина. 3-тє вид., доп. К.: Альтернативи, 2015. 608 с.

6. Макроекономіка: базовий електронний текст лекцій. [Електронний ресурс] / Укладачі: проф. Малий І.Й., проф. Радіонова І.Ф., доц. Куценко Т.Ф., доц. Федірко Н.В. та ін. – К.: КНЕУ, 2017 – 200 с. Режим доступу: http://feu.kneu.edu.ua/ua/depts4/mdu/disciplines_of_bachelor_level_mdu/macroeconomics/

7. Малий І. Й. Макрорегулювання фінансового сектору : монографія / І. Й. Малий, Т.О. Королук. – К. : КНЕУ, 2015. – 304 с.

8. Хмель С. М. Мікроекономіка: задачі, вправи, тести [Текст] : [навч. посіб.] / С. М. Хмель, В. І. Хмель, О. В. Зіброва. – Харків : ХАІ, 2016. – 59 с.

Допоміжна:

1. Андреюк Н.В. Мікроекономіка: Навчальний посібник. – К.: Кондор, 2004. – 176 с.

2. Базилевич В. Д., Базилевич К. С., Ігнатюк А. І., Слухай С. В. Мікроекономіка: Підручник/ За ред. В. Д. Базилевича. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2008. – 679 с.

3. Безугла В. О., Постіл І. І. Мікроекономіка: Навч. посібник. – К.: ЦУЛ, 2007. – 288с.

4. Беседіна Г. Є. Мікроекономіка [Текст] : практикум / Г. Є. Беседіна ; Харків. нац. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва. – Харків : Харків. нац. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва, 2013. – 99 с.

5. Вініченко І. І., Дацій Н. В., Корецька С. О. Мікроекономіка: Навч. посібник. – К.: ЦНЛ, 2005. – 272с.

6. Гронтковська Г. Е., Косік А. Ф. Мікроекономіка: Практикум: Навч. посібник. – К.: ЦНЛ, 2004. – 404 с.

7. Калініченко О. В. Макроекономіка. Практикум: Навч. посіб / О. В. Калініченко, О. Д. Плотник. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 656 с.

8. Калініченко О. В., Березіна Л. М. Мікроекономіка: Практикум. Навч. посібник. – К.: ЦУЛ, 2008. – 432с.

9. Канцір І.А., Кліпкова О.І., Іванець Л.В. Макро-мікроекономіка: від теорії до практики: Навчальний посібник. – Л.: Новий Світ-2000, 2011. – 443 с.

10. Кравченко О. А. Мікроекономіка: теорія і практикум [Текст] : навч. посіб. / О. А. Кравченко ; Одес. нац. політехн. ун-т, Ін-т бізнесу, економіки і інформ. технологій. – Одеса : Астропринт, 2014. – 255 с.

11. Кулішов В. В. Мікроекономіка: Основи теорії і практикум: Навч. посібник. – Л.: Магнолія плюс, 2004. – 332с.

12. Макроекономіка: підручник / За ред. В. Д. Базилевича. – К.: Знання, 2004. – 851 с.

13. Макроекономіка: навч. посібник / за ред. В. П. Решетило. – Харків: ХНАМГ, 2013. – 295 с.

14. Мельникова В. І., Яременко В. Г., Мельникова О. П., Корнівська В. О. Мікроекономіка: Навч. посібник. – К.: Професіонал, 2005. – 400с.

15. Мікроекономіка: практикум: навч. посіб. / за ред. В. Д. Базилевчича. – 2-ге вид. переробл. і доповн. – К.: Знання, 2010. – 491 с.
16. Панчишин С. Макроекономіка: підручник / С. Панчишин. – К.: Либідь, 2001. – 614 с.
17. Рудий М. М. Мікроекономіка: Навч. посібник. – 2-е вид., випр. і доп. – К.: Каравела, 2010. – 360 с.
18. Савченко А. Г. Макроекономіка: підручник / А.Г. Савченко. – 2 вид., без змін. – К.: КНЕУ, 2007. – 448 с.
19. Талавиря М. П. Макроекономіка: [Навчальний посібник] / Гойчук О. І., Талавиря М. П., Ожелевська Т. С. – Ніжин: Видавець ПП Лисенко М. М., 2011. – 560 с.
20. Федоренко В. Г., Денисенко М. П., Качала Т. М. Макро- і мікроекономіка: Теоретичні аспекти: Навчально-методичний посібник / За ред. В. Г. Федоренка, М. П. Денисенка. – К.: Алерта, 2013. – 728 с.

Інформаційні ресурси інтернет:

1. <http://www.rada.gov.ua> – інформаційно-пошукова система законодавчих і нормативних документів України
2. <http://www.niss.gov.ua> – сайт Національного Інституту стратегічних досліджень
3. <http://www.europa.eu.int> – сайт ЄС
4. <http://www.cnn.com> – новини CNN
5. <http://www.search.global.epnet.com> – електронний формат наукових журналів
6. <http://www.inf.kiev.ua> – ділова Україна
7. <http://www.infoart.ru8000/misc/news/obzori/htm> – огляд преси
8. <http://www.isi.gov.ua> – матеріали ЄС і РЄ